AGENT

PRELIMINARNA PROCJENA

PRIJE IZRADE ZAPISA POTREBNO JE PROCIJENITI ŠTO SE OPISUJE:

- potrebno je procijeniti koja se vrsta agenta opisuje (vidi A 6.2)
  - osoba
  - kolektivni agent
- ako je odabran kolektivni agent potrebno je procijeniti koja se vrsta kolektivnog agenta opisuje:
  - korporativno tijelo
  - grupa
  - obitelj
  - ako je odabrano korporativno tijelo potrebno je procijeniti koja se vrsta korporativnog tijela opisuje: korporativno tijelo u užem smislu
    - korporativni sastanak

IZRADA ZAPISA

Odredite vrstu agenta kojeg opisujete. (7.1)

Iz ukupnog broja elemenata u Pravilniku u **poglavlju 7 Agent** odaberite elemente podataka potrebne za opis odabrane vrste agenta (vidi: Tehničke upute za korištenje pravilnikom, Kako filtrirati sadržaj Pravilnika).

Slijedite odredbe Pravilnika o obveznosti elemenata (mora biti zadovoljena minimalna razina opisa).

Izvori podataka

Odredba o izvoru podataka navodi se za svaki element.

Preporučuje se uporaba pouzdanih izvora podataka.

Nadzor nad imenima i nazivljem mora pratiti suvremene referentne izvore podataka.

Prednost se daje izvorima podataka na hrvatskom jeziku.

Vidi: Dodatak A *Preporučeni referentni izvori i nadzirani rječnici*

Uz preporučene izvore podataka Pravilnik navodi i **preporučeni redoslijed izvora podataka**.

(vidi: 7.4.1 ; 7.21.1 ; 7.38. 1)

Odabir elemenata za identifikaciju i opis agenta

Zapis o agentu izrađuje se bilježenjem različitih podataka koji se mogu odnositi na identifikaciju agenta i na njegov opis.

Elementi za identifikaciju i opis agenta **u poglavlju 7 *Agent*** razdvojeni su i ponavljaju se prema vrsti agenta: elementi za identifikaciju i opis osobe, elementi za identifikaciju i opis korporativnog tijela, elementi za identifikaciju i opis obitelji.

Važno: pri identifikaciji i opisu jedne vrste agenta (npr. obitelji) potrebno je isključivo koristiti elemente za identifikaciju i opis upravo tog agenta (obitelji).

Identificirati agenta znači utvrditi njegov identitet i razlikovati ga od drugih osoba i/ili organizacija, predmeta ili pojava koje nose isto ili slično ime.

Identitet se utvrđuje odabirom i oblikovanjem usvojenog imena agenta i usvojene pristupnice za agenta, prema potrebi i varijantnim imenima i pristupnicama te identifikatorom agenta ako je dostupan. Elementi za identifikaciju agenta su: usvojeno ime, usvojena pristupnica, varijantno ime, varijantna pristupnica, identifikator.

Odaberite elemente podataka kojima ćete identificirati agenta (prema vrsti agenta).

- **Slijedite odredbe o obveznosti svakog pojedinačnog elemenata**
- **Slijedite odredbe o izvorima podataka za svaki pojedinačni element**
- **Slijedite odredbe o načinu navođenja svakog pojedinačnog elementa**
- **Slijedite odredbe o uvjetima navođenja svakog pojedinačnog elementa**

Opisati agenta znači zabilježiti raznovrsne podatke o njemu koji mogu biti korisni za pronalaženje, identifikaciju i istraživanje, npr. kada je i gdje agent djelovao, kojom se djelatnošću bavio ili koju je funkciju obnašao. Većina ovih podataka nije obvezna, ali može biti korisna u različitim aspektima poslovanja baštinskih ustanova. Elementi za opis agenta su: funkcija ili djelatnost, jezik, biografija osobe, pravni položaj korporativnog tijela, genealogija obitelji i drugi.

Odaberite elemente podataka kojima ćete opisati agenta (prema vrsti agenta).

- **Slijedite odredbe o obveznosti svakog pojedinačnog elemenata**
- **Slijedite odredbe o izvorima podataka za svaki pojedinačni element**
- **Slijedite odredbe o načinu navođenja svakog pojedinačnog elementa**

Odnosi

Pri identifikaciji i opisu agenta moguće je uspostaviti različite **odnose između agenta i agenta**, na primjer brat, nasljednik, prethodnik, učenik, član itd. (vidi: Dodatak G *Drugi odnosi među jedinicama opisa*, *Uloga agenta u odnosu agent-agent*) te **odnose između agenta i drugih jedinica opisa**, na primjer mjesto rođenja ili razdoblje djelovanja agenta (vidi Dodatak G *Drugi odnosi među jedinicama*

opisa, *Uloga mjesta u odnosu agent-mjesto* i *Uloga vremenskog raspona u odnosu agent-vremenski raspon*).

Identifikacija agenta ima svrhu samo ako je agent doveden u odnos s jedinicom građe, uz oznaku njegove uloge u životnom ciklusu jedinice građe: stvaratelj, proizvođač, nakladnik, tiskar, knjižar, prevoditelj, naručitelj, pokrovitelj, vlasnik, restaurator itd. Vidi Dodatak F *Uloge agenta u odnosu na jedinicu građe*

Obvezni odnosi između agenta i drugih jedinica opisa:

odnos stvaratelja i djela

Odnos djela i stvaratelja navodi se uvijek kad se može utvrditi!

Samo je jedan odnos obvezan (stvaratelja i djela), ostali odnosi nisu obvezni, ali moguće je navesti onoliko odnosa koliko procijenite da je potrebno s obzirom na vrstu institucije u kojoj radite i potrebe korisnika.

Broj i vrsta odnosa agenta i jedinice građe nije formalno ograničen. Vidi Dodatak F *Uloge agenta u odnosu na jedinicu građe* i Dodatak G *Drugi odnosi među jedinicama opisa.*

Način navođenja odnosa:

nestrukturirano (kao napomena)

strukturirano (usvojene pristupnice, identifikatori, strojnočitljivi identifikatori (IRI).

U nestrukturiranoj napomeni sami ćete zabilježiti slobodno oblikovan tekst napomene.

Strukturirani oblik podrazumijeva povezivanje pristupnica, identifikatora ili IRI-ja između agenta i agenta te između agenta i jedinice građe, mjesta ili vremenskog raspona tako da se navede objašnjenje njihova odnosa ili oznaka za vrstu odnosa. Vrste odnosa navedene su u Dodatku F i Dodatku G.

Odaberite elemente podataka među kojima ćete uspostaviti odnos ili odgovarajuću napomenu o odnosu.

Na koji ćete način zabilježiti odnose ovisi o vašem informacijskom sustavu i načinu na koji su jedinice opisa u njemu identificirane.